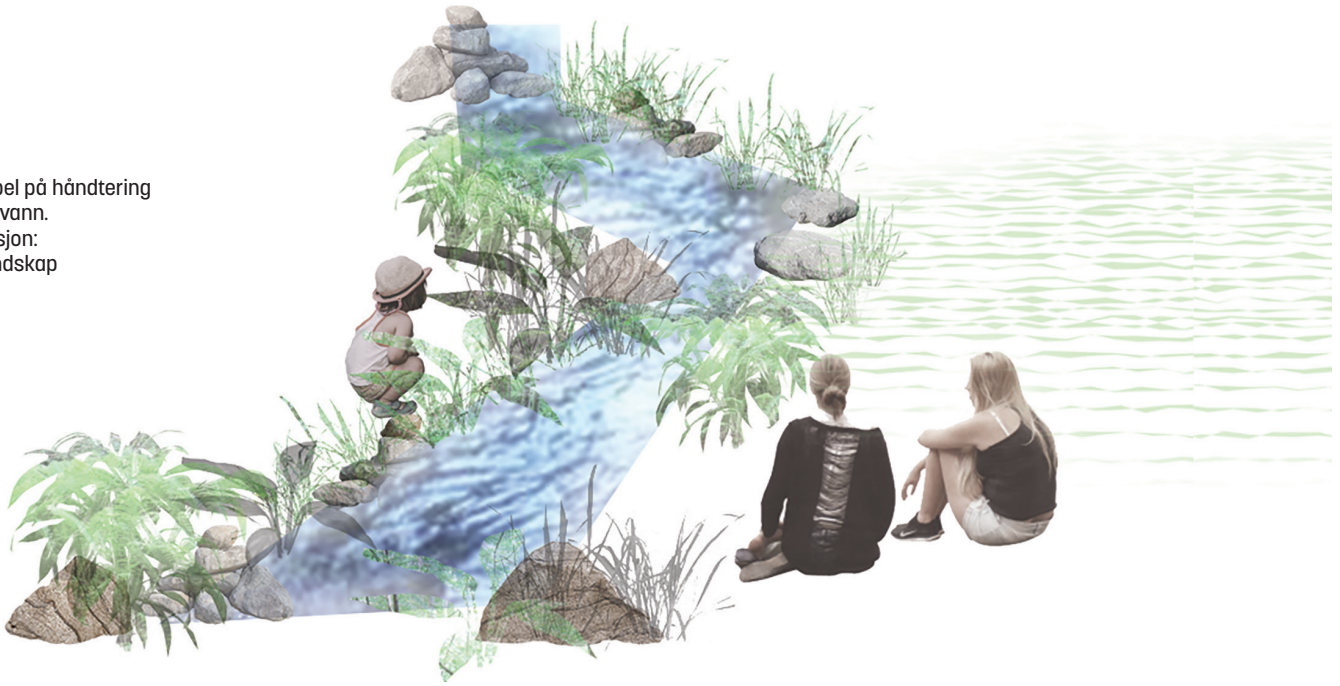

Eksempel på håndtering
av overvann.
Illustrasjon:
Link landskap

Gode nettverk gjør klimatilpasning mulig

Når vi skal sikre bygg og infrastruktur mot ekstreme klimapåkjenninger, holder det ikke å utvikle nye tekniske løsninger. Vi må også se på de underliggende samfunnsmessige barrierene. Mer samarbeid på tvers av kommuner og sektorer er ett av de viktigste tiltakene for å få tatt nye løsninger i bruk.

Kontaktpersoner:
Åshild Lappegard Hauge
(SINTEF), **Mia Ebeltoft**
(Finans Norge)

SINTEF har undersøkt hvordan utfordringer av praktisk, politisk og personlig art kan utgjøre drivere eller barrierer for klimatilpasning av bygg og infrastruktur. Intervjuer med eksperter i statlige og private organisasjoner viser at det er en lang vei å gå.

Resultatene er presentert i rapporten Klimatilpasning av bygninger og infrastruktur – samfunnsmessige barrierer og drivere.

Kommunene mangler kapasitet
Mye av ansvaret for lokal klimatilpasning av bygninger og infrastruktur tilfaller kommunene. En barriere for klimatilpasning er at ansatte i mange kommuner ikke har kapasitet utover løpende oppgaver. Da blir det vanskelig å til-

egne seg ny kunnskap og bidra til strategitenkning. Klimatilpasning konkurrerer med andre typer prioriteringer i kommunene, og da må det politisk vilje og kunnskap hos kommunepolitikerne til for å få klimatilpasning til å skje. Dette fordrer at kommunene har et tydeligere økonomisk ansvar for klimatilpasning.

Samarbeid på tvers av sektorer og kommuner

Klimatilpasning er også sektorovergripende, og stiller store krav til samarbeid på tvers av avdelinger. I intervjuene for denne undersøkelsen, er det spesielt samarbeidet mellom vann- og avløpsetaten og plan og bygningssetaten som blir trukket fram som essensielt. Også samarbeid mellom kommuner som f.eks. deler samme vassdrag, blir sett på som en driver for klimatilpasning.

Undersøkelsen viser at kom-

muneplaner og risiko- og sårbarhetsanalyser bør ha klare føringer for klimatilpasning, og at planer og ROS-analyser kan brukes mye mer aktivt enn det gjøres i mange kommuner i dag.

Skadedata på felles plattform

Gjennom å få et tydeligere ansvar vil kommunen også i større grad etterspørre og anvende skadedata (f.eks. forsikringsskadedata) som viser de sårbare områdene. Det arbeides i dag på nasjonalt plan med å samle og tilrettelegge for tilgang til data om skader etter naturhendelser. I dag ligger det databaser om flom og skred, kostnader, sikringstiltak, geotekniske data og lignende i mange varianter hos ulike statlige og private aktører. Felles databaser er aktuelt på mange områder, men krever statlig ansvar og koordinering.

Forsikring og kostnader

Forsikringsordningene i Norge gir ikke gode nok insentiver for klimatilpasning og forebygging. Tidligere forskning har vist at naturskade-forsikring, naturskadeerstatning og statens skjønnsmidler etter naturskade fører til gjenoppretting, ikke til forebygging av nye skader. Inter-

vjuundersøkelsen vår viser også at det er et stort behov for kost- nytteanalyser for klimatilpasningstiltak, både for konkrete forebyggingstiltak og for klimatilpasning på overordnet nivå. Dette er tema som Klima 2050 vil adressere, gjennom samarbeidspartnere på BI.

Nettverk for læring og holdningsendringer

Kunnskapsheving og endring av holdninger til klimatilpasning skjer lettest gjennom læring i nettverk. Sosialpsykologien viser at hva andre mennesker – de vi ønsker å ligne – gjør, kanskje er den sterkeste påvirkningen på holdninger. Vi ser til andre i vår omgangskrets for å finne ut hva vi bør gjøre i ulike situasjoner, og vi søker ros og anerkjennelse. Tidligere forskning har vist at også kommuner imiterer hverandres løsninger og klimafokus. Godt fungerende nettverk på tvers av kommuner, organisasjoner og statlige aktører som jobber med klimatilpasning er derfor en av de viktigste måtene å oppnå at nye tekniske løsninger for bedre klimatilpasning av bygninger og infrastruktur tas i bruk.